

Iluarsiissut

Isumaliutissiissut 3. maj 2014-imi nassiunneqartoq taarserpaa.

Kalaallisuuata oqaasertaani/ilusiligaanerani iluarsiisoqarpoq.

UPA2014/29

**Inoqutigiiit isertitaasa annertussusaat aallaavigalugu utoqqalinersiat
ilanggaateqartinneqartarnerisa atorunnaarsinneqarnissaa siunertaralugu
Utoqqalinermi pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 7. maj 2007-
imeersup Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UKA14-mi allangortitsinissaat pillugu
Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut.**

(Inatsisartunut ilaasortamit, Kristian jeremiassen, Siumut, saqqummiunneqartoq)

aamma

UPA2014/32

**Utoqqalinersiuteqartut angerlarsimaffimminni ikiorteqartarnerminnut
akiliisarunnaarnissaat siunertaralugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november
2006-imeersumi § 29-ip allangortinneqarnissaa siunertaralugu Naalakkersuisut
siunnersuummik saqqummiusseqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut
aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.**

(Inatsisartunut ilaasortamit, Kristian jeremiassen, Siumut, saqqummiunneqartoq)

pillugit

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerseqarnissaanut saqqummiunneqartoq

Ataatsimiititaliaq kingullermik suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Lars P. Mathæussen, Siumut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen, Atassut, siulittaasup tullia

6. maj 2014

UPA 2014/29 aamma UPA 2014/32
(UKA2013/29 aamma UKA2013/32)

Inatsisartunut ilaasortaq Karl-Kristian Kruse, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit

Ulloq 15. oktober 2013-imi siullermeerinerup kingorna siunnersuutit ataatsimoortillugit Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut sukumiinerusumik suliarineqartussanngorlugit innersuunneqarput.

Siunnersuutit imarisaat siunertaallu

UPA2014/29 (UKA2013/29)

Siunnersuuteqartup aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna aqqutigalugu utoqqalinersiat pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 3, 7. maj 2007-meersup allanngortinneqarnissaa kissaatigaa, taamaaliornikkut inoqutigiit aningaasat aalajangersimasut qaangerlugit isertitaqarsimatillugit utoqqalinersiat ilanngaateqartinneqartarnerat pillugu maleruagassaq atorunnaarsinneqarsinnaaqqullugu.

Siunnersuuteqartup siunnersuuteqarnerminut tunngavilersuutitut oqaatigaa utoqqalinersiallit sulisinnaasut qanoq aningaasarsiaqartigissanerlutik namminneq akisussaaffigisariaqaraat, pisariaqanngitsumillu utoqqalinersiaasa ikilisarneqarnerisigut killilersuiffigineqartariaqaratik. Siunnersuuteqartup ataatsimut nalilerpaa siunnersuut utoqqalinersialinnut malunnaatilimmik pitsanngoriaateqartitsissasoq.

UPA2014/32 (UKA2013/32)

Siunnersuuteqartup aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna aqqutigalugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 15, 20. november 2006-meersup allanngortinneqarnissaa kissaatigaa, taamaalilornikkut utoqqalinersiallit angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut akilliuteqartarunnaarsinnaaqqullugit.

Utoqqalinersiallit pisariaqartitaminnik ikiorteqartarnissaat siunnersuuteqartup oqaatigaa.

Angerlarsimaffimmi ikiorteqartarnermut akiliuteqartitsisarnerup atorunnaarsinneqarneratigut utoqqalinersiallit aningaasaqarnikkut atugaat malunnaatilimmik pitsanngoriaateqartinneqassasut siunnersuutip siunnertarigaa siunnersuuteqartup oqaatigaa.

Siunnersuutit Inatsisartuni siullermeerneqarneri

Siunnersuutinik siullermeerinermi siunnersuutitut marluusunut allannguutissatut siunnersuummik imaattumik Naalakkersuisut saqqummiussaqqarput, tassa isumaginninnermut tunngasuni, utoqqarnut tunngasuni pissutsit ilanngullugit annertuumik aaqqissusseqqinnissaq Naalakkersuisut pilersaarutigimmassuk:

Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut illoqatigiit isertitarisaat apeqqutaatinnagit utoqqalinersiutit ilanngaaffigineqartannginnissaannik imaqartoq, taamatullu siunnersuut utoqqalinersiutillit angerlarsimaffiminni ikiorteqarnerminnut tunngatillugu akiliisinneqartarunnaarnissaanik imaqartoq, Naalackersuisut isumaginninnikkut aaqjissuusseqqinnerannut atatillugu sulinermut ilanngunneqarumaartut.

UPA2014/29 (UKA2013/29)

Utoqqalinersiallit sapinngisamik sivisunerpaamik sulinissamut inuiaqatigiinnullu sullissinissamut periarfissaqalernissaat **Siumup aamma Atassutip** iluaraat. Utoqqalinersiallit isertitamik saniatigut sapinngisamik tamakkiisumik utoqqalinersiaqarnissaannut periarfissaqartinneqarnissaat partiit tapersersorpaat.

Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaat Siumup tunngaviummik tapersersorsinnaavaa. Naalackersuisooqatigiit isumaqatigiissutaat Naalackersuisullu allannguutissatut siunnersuuteqarnerminni siunertaat aallaavigalugu Naalackersuisut allannguutissatut siunertaat Atassutip aamma taperserpaa.

Siunnersuutigineqartumi utoqqalinersiallit aningaasatigut inissisimalluarnerusut kisimik iluaqutissinneqartut **Inuit Ataqtigiit** isumaqarput. Siunnersuut utoqqalinersiallinnut, assigiinngitsunik pissuteqartumik, utoqqalinersianut atatillugu tapertatut isertitaqarnissaminnut periarfissaqanngitsunut oqimaaqatigiissaarinngitsoq **Inuit Ataqtigiit** isumaqarput, taamaammat siunnersuut allannguutissatulluunniit siunnersuutigineqartoq partiip tapersersinnaanngilai.

UPA2014/32 (UKA2013/32)

Angerlarsimaffimmi ikiorteqartarnermut tunngatillugu pitsanngorsaatit aaqiiniarneq **Siumup aamma Atassutip** taperserpaat, nunatsinnilu utoqqalinersiallit ulluinnarni aningaasaqarnikkut unammilligaat innersuussutigalugit pissutsit pitsanngorsarneqarnissaat siunertaralugu sulisoqarnissaa isumaqatigalugu.

Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaat Siumup tunngaviummik tapersersinnaavaa. Allannguutissatut siunnersuutip utoqqalinersiallit atugaasa pitsaanerulersinneqarnissaannik kinguneqarnissaa naatsorsuutigalugu Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaat Atassutip aamma taperserpaa.

Angerlarsimaffimmi ikiorteqartarnermut tunngasoq qaqqinneqarmat soqutiginarloq **Inuit Ataqtigiit** isumaqarput. Utoqqaat kisimik angerlarsimaffimmi ikiorteqartarnissaminnut pisariaqartitsinngitsut angerlarsimaffimmilu ikiorteqartarnermut malittarisassat, matumani aningaasaliissutinut killigitat ilanngullugit naliliivigineqarnissaat tulluurtuussasoq Inuit Ataqtigiit oqaatigaat. Inuit Ataqtigiit siunnersuut pitsaasumik sulissutigerusuppaat. Taamaattoq pisariaqartitsisut tamarmik assigiimmik pineqarnissaat

6. maj 2014

UPA 2014/29 aamma UPA 2014/32
(UKA2013/29 aamma UKA2013/32)

aallaavigineqartariaqarpoq, matumani utoqqalinersiallit pitsanngorsaavigineqarnissaat kisimi siunnerfigineqarani.

Tamanna tunngavigalugu aammalu siunnersuutit siullermeerinermi sukumiisumik oqaluuserineqareerlutik Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliami suliarineqartussanngorlugit innersuussutigineqarput.

Ataatsimiititaliap siunnersuutini suliarinninnera

Siunnersuut UPA2014/29 pillugu

UTOQQAAT INUUNIARNIKKUT ATUGAAT – Innuttaasunik 55-ileereersimasunik misissuineq-mik taallugu HS ANALYSE-p misissuina august 2012-imi tamanut saqqummiunneqarpoq.

2001-imi assingusumik misissuinnermut sanilliullugu misissuinnermi takuneqarsinnaavoq utoqqaat atugaat pitsanngoriaateqarsimasut. 2012-imi misissuinnermi 54 procentiisa aningaasaqarniarnertik naammagisimaartorujussuaat, 46 procentiisa aningaasaqarniarnertik naammagisimaanngilluinnaraat. 2001-imi misissuinnermi 27 procentit kisimik aningaasaqarniarnertik naammagisimaarpaat.

Kalaallit Nunaanni utoqqalinersiat

Kalaallit Nunaanni utoqqalinersiat isumaginninnikkut ikiorsiissutaapput, inuiaqatigiit utoqqartaminnut imminnut pilersorsinnaanngitsunut tunniuttagaat.

Utoqqalinersiat pillugit maleruagassat atuuttut utoqqalinersialinnut tamatumunnga periarfissalinnut sulisinnaasunut sulerusuttunullu akornutaanngillat. Taamaalilluni utoqqalinersiallit akuerisaasumik inuussutissarsiorsinnaanikkut killilersugaanngillat.

Kalaallit Nunaanni utoqqalinersiaqalernissamat aqqissuussineq utoqqalinnermi isumaginninnikkut pensionisiatut ima aqqitaavoq utoqqalinersialik utoqqalinersiaqalernermini, ullumikkut 65-inik ukioqalernermi pisartumi, tunngaviusumik annertussulerlugit tunngaviusumik pensionisianik pisartagaqarlersarluni. Tunngaviusumik pensionisiat annertussusaannut inoqutigiit qanoq amerlatigineri qanorlu isertitaqartigineri tunngaviusumik apeqqaatapput. Utoqqalinersialik taassumaluunniit apparisaa imaluunniit inooqataa tamakkiisumik akileraarutaasussumik isertitaqarsimappat maleruagassat atuuttut naapertorlugit utoqqalinersiai ilanngarneqartussaapput. Utoqqalinersialik suliffeqartoq isertitat annertussusaat naapertorlugit utoqqalinersiaminik taamaalilluni ikilisaavigineqarsinnaavoq, utoqqalinersiallip imminut pilersorsinnaanera naapertorlugu pisortat pilersuisussaataanerat annikilliartuaartinneqartarmat. Aalajangersimasumik

4

6. maj 2014

UPA 2014/29 aamma UPA 2014/32
(UKA2013/29 aamma UKA2013/32)

nalilersuereernikkut tunngaviumik pensionisiat saniatigut tigusartakkt qanoq amerlatiginerat naapertorlugu kommunalbestyrelsi utoqqalinersialinnut ataasiakkaanut ilassutitut tapiissuteqarsinnaavoq, tamatumalu saniatigut utoqqalinersialinnut immikkut ittunik atugaqartunut inuttut tapiisutunik tunniussisoqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut meeqqanut tapiisutunik utoqqalinersialinnut tunniussisoqarsinnaavoq.

Annikillisaasasarnermik tunngavik isumaginninnikkut tunniuttakkanut allanut aamma atuuppoq. Nammineq isertitaqarsinnaagaanni imminullu pilersorluni taava pisortaniit tapiissutit ikilisinneqassapput.

Assersuutigalugu ineqarnermut tappiissutisisinnaanermut periarfissat isertitat amerliartornerat naapertorlugu ikilisikkiartuaarneqartarput piivinneqarsinnaallutilluunniit.

Pensionisiallit ilaannut sulinerikkut utoqqalinersianut tapertatut isertitaqarsinnaasunut iluaqutissiinerusutut siunnersuutip matuma isikkoqarsinnaanera ataatsimiititaliap miserratigisinnaanngilaa. Utoqqalinersialinnut sanngiinnerusunut, assersuutigalugu timimikkut sanngiillisimanertik, utoqqalinertik pissutigalugu sanngiillisimanertik imaluunniit tarnimikkut napparsimanertik pissutigalugu sulisinnaajunnaarsimasunut siunnersuut namminermit iluaqutaanaviannngilaq. Taamaalilluni utoqqalinersiallinit pissakinnermit akunnattumik pissaqartunut agguataarinnermik siunnersuut kinguneqassaaq.

Utoqqalinersianik tunniussisarnermi periuserineqartartoq maanna tunngavigineqartut malillugit attatiinnarneqarpat utoqqaat saniatigut isertitamik annertusinissaannut periarfissallit siunnersuutikkut iluaquserneqassasut ataatsimiititaliap ilanngullugu akuersaartariaqarpaa.

Illuatungaatigut siunnersuut suliffissaqarniarnermut tunngatillugu equititsisinnaavoq. Ilinniarsimanngitsoq utoqqalinersiaqalereeraluarluni sulinerminik ingerlatsiinnartoq inuusunnerusunit ilinniagaqarsimanngitsunit assinganilil suliaqartunit isertitaqarnerulersinnaavoq. Tamanna suliffeqarnermi ajornartorsiutitut marloqiusatut taaneqarsinnaasoq isummerfigineqartariaqarpoq.

Siumut isigisumik atugarissaarnissaq pillugu aaqjissuussaanitta attatiinnarniarneranut imaannaanngitsumik unammilligassaqarmat ataatsimiititaliap nassuerutigisariaqarpaa. Isumaginninnikkut tunniunneqartartunut ataatsimut isigalugu, pensioninut, akileraartarnermut suliffeqarnermullu tunngatillugu ajornartorsiutit ataqatigiissut arlaqarput ataqatigiissaarneqartussat ataatsimullu nalilivigineqartussat.

Iluarsartuusseqqinnerup ataqatigiissaakkaamik ingerlanneqarnissaa ajornakusoortorujussuussasoq ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarpoq, tamatumani sanngiinnerusut nukittorsarneqarnissaat peqatigisaanillu utoqqalinersiat nammineq saniatigut isertitaqarluni tamakkiisumik isumaginninnermi pensionisiatut piginnarnissaasa

5

6. maj 2014

UPA 2014/29 aamma UPA 2014/32
(UKA2013/29 aamma UKA2013/32)

qulakkeerneqarnissaat ataqatigiissinneqartussallutik aammalu pilersuisussaaqatigiinneq attatiinnarneqartussaalluni. Peqatigisaanik isumaliutigineqartariaqarpoq ukiuni aggersuni utoqqaat malunnaatilimmik amerliartornissaat, sulisinnaasulli pilersuisussat amerliartoratik. Tamatuma saniatigut pisortat aningaasaqarnerat ukiuni makkunani annertuumik aningaasartuutitigut tatisimaneqarpoq.

Siunnersuutip UPA 2014/29-p oqaasertaasa ilusilersorneqarnerannut tunngatillugu ataatsimiititaliap erseqqissarumavaa inatsisinik Inatsisartunit imaluunniit Inatsisartuusimasunit akuersissutigineqartunik Naalakkersuisut allannguisinnaanngimmata, taamaallaalli inatsisit allanngortinneqarnissaat, atorunnaarsinneqarnissaat akuerineqarnissaalluunniit pillugu Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuutunik saqqummiussisinnaallutik. Taamaalillutik Naalakkersuisut utoqqalinermit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 7. maj 2007-imeersoq allanngortissinnaanngilaat. Utoqqalinermit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 3, 7. maj 2007-imeersup allannguutissai, tamanna pillugu saqqummiussisoqarnerata kingorna, Inatsisartut kisimik akuersissutigisinnaavaat.

Siunnersuut UPA2014/32 pillugu

Pisortanit ikorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-imi, 20. november 2006-imeersumi § 29-imi angerlarsimaffimmi ikiorteqartarneq inatsisitigut maleruagassiuunneqarpoq. § 29 ima oqaasertaqarpoq:

§ 29. Kommunalbestyrelsip kommuunimi angerlarsimaffinni ikiorteqartitsinissaq aaqqissuutassaraa, taamaalilluni angerlarsimaffinni suliasatigut ikorsiinissamut suliamut naleqquttumik piginnaassuseqarsorisanik sulisoqarluni ikorsiisoqarsinnaaqullugu.

Imm. 2. Utoqqarnut, sanngiillisimasunut innarluutilinnullu kiisalu napparsimasoqartillugu atugarisatigullu ajornartorsiuteqartoqartillugu angerlarsimaffinni ikiorteqartitsisoqarsinnaavoq.

Imm. 3. Naalakkersuisut angerlarsimaffinni ikiorteqarnermik aaqqissuussinermit malittarisassanik aalajangersaasinnaapput, tassunga ilanngullugu angerlarsimaffinni ikiorteqartitsinermit akiliuteqartarnissaq.

Angerlarsimaffimmi ikiorteqartarneq pillugu nalunaaruteqarlunilu ilitersuuteqarpoq. Aningaasat isumaginninnikkut tunniunneqartartut pillugit Namminersorlutik Oqartussat kaajallaatitaanni nr. 276-imi, 1. januar 2014-imeersumi angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut akiliutigineqartartut makku atuupput:

Inoqutigiit akileraarutaasussat isertitaat naatsorsorneqarimasut	Nammineq akiliutissaq %- inngorlugu	Nal.ak.-nut nammineq akiliutissamut missingigaq /01. april 2013
---	--	--

kingulliit		
Kr. 0 - 130.000	0,00	Kr. 00
Kr. 130.001 – 180.000	33,33	Kr. 28,67
Kr. 180.001 – 280.000	67,67	Kr. 57,35
kr. 280.000 sinnerlugit	100,00	Kr. 86,03

Angerlarsimaffimmi ikiorteqartarnermut akiliutiteqartarnermi pisartagallip inoqutaasa isertitaat apeqquataasarput. Isertitat tamarmiusut angerlarsimaffimmi ikiorteqarnissamut akiliuteqarnissamut tunngavigineqartarput.

Kommunit akunnerminni akiliisussaatitaanerannut pisussaaffik pillugu Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu aningaasartuutit kommuninit isumagineqartarput.

Innuttaasut isumaginninnikkut peqqissutsimillu pissuteqartumik angerlarsimaffimmi ikiorteqarnissamut periarfissaqarput.

Angerlarsimaffimmi ikiorteqarnissamut ikiorsiigallartoqarsinnaavoq ataavartumilluunniit ikiorsiisoqarsinnaalluni. Kikkunnulluunniit angerlarsimaffimmi ataavartumik ikiorteqarnissamik pisariaqartitsisunut nalinginnaasumik ikiorsiisoqarsinnaavoq imaluunniit inuttut ikiorsiisoqarsinnaalluni. Tassunga ilanngullugu utoqqaat innuttaasut nalinginnaasumik angerlarsimaffimmi suliaqarsinnaanngitsut angerlarsimaffimmi ikiorteqarnissamut neqeroorfigineqarsinnaapput.

Angerlarsimaffimmi ikiorteqarnissamut periarfissat neqeroorutillu pingaartumik utoqqaat sapinngisamik sivisunerpaamik namminerisamik angerlarsimaffigisaminniiginnarnissaannut periarfissiisussaapput.

Angerlarsimaffimmi ikiorteqartarnermut aaqqissuussineq atugarissaarnermut aaqqissuussinitsinnut pingaarutilittut ilaasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Angerlarsimaffimmi ikiorteqartarnermi aaqqissuussineq ingerlalluartoq innuttaasut amerlasuut atugarissaarnissaannut qularnanngitsumik aalajangiisuusorujussuuvoq, tassunga ilanngullugu aamma utoqqarnut.

Angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut akiliutit atuuttut pissutigalugit qassit aningaasaqarnerminnik pissuteqartumik angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermik atuineq ajornerat ataatsimiititaliamit nalileruminaappoq.

Siunnersuut utoqqalinersialinnut sammitinneqartoq ataatsimiititaliap maluginiarpa.

6. maj 2014

UPA 2014/29 aamma UPA 2014/32
(UKA2013/29 aamma UKA2013/32)

Angerlarsimaffimmi ikiorteqartarnermut aaqqissuussineq pisariaqartitsisunut tamanut sammitinneqarmat ataatsimiititaliamit taperserpeqarpoq.

Pisariaqartitsisut tamarmik assigiimmik naligiimmillu pineqarnissaat aallaavigalugu nalileeqqinnermi angerlarsimaffimmi ikiorteqartarnermut aaqqissuussinerup utoqqalinersialinnut taamaallaat sammitinneqarnani kikkunnulli tamanut pisariaqartitsisunut sammitinneqarnissaa ataatsimiititaliap kaammattuutigissavaa.

Akiliutigineqartartut qanoq iluaqutaasumik iluarsiivigineqarsinnaanerata ataatsimoortumik naliliiffigiumallugu angerlarsimaffimmi ikiorteqartarnermut tunngasunik suliap ingerlaqqinnerani akiliutigineqartartut Naalakkersuisuit naliliivigeqqittariaqarpaat, taamaaliornikkut angerlarsimaffimmi ikiorteqartarnermik aaqqissuussinnermi siunertaq qulakkeerpeqarsinnaaqqullugu.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

UPA2014/29

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassaasa ataani siunnersuuteqartup oqaatigaa: *Inatsimmik allanngineq allaffissornikkut suliaqartitsissaaq. Inatsimmik allanngineq allaffissornikkut atorfilittap ataatsip ukiup ataatsip sisamararterutaata missaannik suliaqarneranik naleqarnissaa ataatsimut isigalugu nalilersuutaavoq, Naalakkersuisullu allaffissornermut aningaasartuutissatut 2014-mut atugassatut missingersuutaasa iluani pingaarnersiuinikkut naammassineqassalluni.*

Siunnersuut pisortanut aningaasatigut annaasaqaataallunilu iluanaarutaassaaq. Utoqqaat utoqqalinersiami saniatigut suliffeqarnermikkut isertitaqartut pisortaniit utoqqalinersiaat ilanngarneqartarunnaarpata pisortat utoqqalinersialinnut aningaasat tunniuttagaat qaffassapput. Ullumikkut utoqqalinersiamikkut ilaanngaaffigitittartut amerlassusaat siunissamilu utoqqaat 65-nik ukiullit amerlassusissaat pisortanut annaasaqaataasussap qanoq annertutiginissaanut apeqqutaassaapput. Utoqqaat utoqqalinersiami saniatigut isertitaqarnerulertut isertaasa akileraarusersugaaneratigut pisortanut iluanaarutaassaaq.

Suliffeqarneq peqqissutsimut iluaqutaasarmat utoqqaat amerlanerusut sulilernerat peqqinnissaqarfimmut annikinnerusumik suliassaqlernermik kinguneqarsinnaavoq taamaalillunilu aamma peqqinnissaqarfiup aningaasartuutikinnerulerneranik kinguneqarsinnaalluni.

Saqqummiunneqartut tunngavigalugit siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai ataatsimiititaliap sukumiinerusumik nalilersinnaanngilai, siunnersuulli ungasinnerusok

6. maj 2014

UPA 2014/29 aamma UPA 2014/32
(UKA2013/29 aamma UKA2013/32)

isigalugu annertuumik iluarsartuunneqassagaluaruniluunniit ataatsimut aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit nassuiaasiortoqartariaqassaaq.

UPA2014/32

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassaasa ataani siunnersuuteqartup Naalackersuisut ima qinnuigai:

Utoqqalinersiuteqartut angerlarsimaffimmini ikiorteqartarnerminnut akiliisarunnaarnerat pisortanut aningaasatigut qanoq annertutigisumik annaasaqaataanissaa pillugu siunnersuutip siullermeerneqarneranut atatillugu Naalackersuisut misissueqqullugit qinnuigaakka.

Nassuiaat kissaatigineqartoq Naalackersuisut siullermeerinermi saqqummiutinngilaat, taamaalillunilu siunnersuutip aningaasaqarnikkut kungunerisassai ersarissitinneqaratik.

Nassuiaatip kissaatigineqartup Naalackersuisunit tunniunneqarsinnaannginnera kommunit angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnerat pillugu Naalackersuisut annertunerusumik ilisimasaqannginnerannik ataatsimiititaliamut ersersitsineruvoq. Kommunit angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnerisa, angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinermut periusiannik neqeroorteqartitsisarneranillu qulaajaanissamut periarfissaq manna iluatsillugu Naalackersuisunut ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqassaaq, taamaaliornikkut suliassaqaarfik pillugu aalajangiinissaaq ilisimasat aallaavigalugit pisinnaaqqullugu.

Akileraarneq Atugarisaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaani 2011-meersumi immikkoortoq 5.3.4-mi angerlarsimaffimmi ikiortit pillugit paasissutissarpassuarnik allassimasoqarpoq. Kommunerujussuit sisamaasut akornanni angerlarsimaffimmi ikiorteqartarnermut aningaasartuutit assigiinngitsorujussuusut ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Qeqqata Kommuniani 2009-mi agguaqatigiissillugu utoqqalinersialimmut ataatsimut ukiumut 8000 kr.-t atorineqartartut, Qaasuitsulli Kommuniani 13.000 kr.-t atorineqartartut ataatsimiititaliap maluginiarpaa.

Kommunini ataasiakkaani januar 2011-mi angerlarsimaffimmi ikiorserneqartartut pillugit Akileraarneq Atugarisaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaanit makku ataatsimiititaliap ersarissarumavai:

Qaasuitsup Kommunian 517-inik angerlarsimaffimmi ikiorsiisarpoq, taakkunanga 90-t utoqqalinersiaqanngitsut.

6. maj 2014

UPA 2014/29 aamma UPA 2014/32
(UKA2013/29 aamma UKA2013/32)

Qeqqata Kommunua: 193-inik angerlarsimaffimmi ikiorsiisarpoq, taakkunanga 29-t utoqqalinersiaqaratik.

Kommune Kujalleq: 188-inik angerlarsimaffimmi ikiorsiisarpoq, taakkunanga 36-t utoqqalinersiaqaratik.

Kommuneqarfik Sermersooq: 310-nik angerlarsimaffimmi ikiorsiisarpoq, taakkunanga 93-t utoqqalinersiaqaratik.

Taamaalilluni januar 2011-mi katillugit 1208-t angerlarsimaffimmi ikiorserneqartarput, taakkunanga 960-t utoqqalinersiaqartuullutik, matumani angerlarsimaffimmi ikiorteqartartut 80 %-iisa missaat utoqqalinersiaqartuullutik. Taamaattoq oqaatigineqassaaq qassit angerlarsimaffimmi ikiortillit utoqqalinersiaqarsimanersut immikkut naatsorsorneqarsimanngimmat, taamaattumik kisitsisit nangaassuteqarluni nalilerneqartariaqarput.

Kommunini taakkunani sisamani 2009-mi 2010-milu angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut ukiumut 44 mio. kr.-t atorneqarput. 2011-imi angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut ataatsimut 43.5 mio. kr.-t 2012-milu 42.9 mio. kr.-t missaaniillutik. 2012-imut 2013-imullu angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut nammineq akiliutit annertussusaasa naatsorsorneqarnerannut atatillugu Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinermit Naalackersuisumut paasissutissanik ataatsimiititaliaq pissarsiniarsimagaluarpoq. 2013-imut naatsorsuuteqanngilaq, kisiannili 2012-imut angerlarsimaffimmi ikiorteqartut namminneq akiliutaat ataatsimut 174.302 kr.-inut nangaassuteqarluni nalornillunilu missingerneqarsimavoq.

Kisitsit taanna 2012-imut angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut 42.9 mio. kr.-iusimanerannut sanilliunneqassaaq. Kisitsisinilli saqqummiunneqartunit paasisorinarpoq angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut nammineerluni akiliuteqartarneq annikitsoralaannguusoq. Nammineerluni akilutit 174.302 kr.-iusut ilaat qanoq amerlatigisut utoqqalinermit pensionisialinnit akilerneqarsimanersut naatsorsorneqarsinnaanngilaq.

Nammineerluni akiliuteqartarneq peerneqarluinnaraluarpat, utoqqalinermit pensionisialinnut allannullu angerlarsimaffimmi ikiorteqartartunut qanoq kinguneqassanersoq ataatsimiititaliamit paasiniarneqarsimagaluarpoq. Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinermit Naalackersuisumit ima paasissutissiissoqarpoq:

Innuttaasunut kingunerisassai:

Naatsorsuutigineqarpoq nammineq akiliuteqartitsisarneq atorunnaarsinneqassappat utoqqalinermi pensionisiallit 400-500-t allannguut malugisinnaajumaaraat. Taakkunanga 150-200-t imatut isertitaqassanganneqarput: 180-280.000 kr.-nit (nammineq akiligassaq 55,14 kr.-ninik/nal.ak. annertussuseqartarpoq aammalu amerlanerpaamik 50-t 280.000 kr.-nit akimorlugit isertitaqarsimassappat (nammineq akiligassaq nal.ak. 82,71 kr.)

Takuss. 3. Utoqqalinermi pensionisiallit angerlarsimaffinni ikiorteqartinneqartartut immikkoortillugit tagginneqartut.

Isertitat	Nal.ak. nammineq akiligassaq	Angerlarsimaff. ikiorserneqartartut
0-130.000	0	900
130.000-180.000	27,57	200
180.000-280.000	55,14	200
over 280.000	82,71	50

Tigusiffik: Aningaasaqarnermut Nunallu Namminermut Naalakkersuisoqarfik.

Nammineerluni akiliutigineqartartooq atorunnaarsinneqassappat, nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermi nal.ak. 2,2-t atorneqartartut eqqarsaatigalugit, tamanna innuttaasunut ataasiakkaanut sipaarutaasinnaassaaq. Tamatumunnga aalajangiisuussaaq innuttaasup nalinginnaasumik nammineq akiligassarinnngisaminik angerlarsimaffimmi ikiorteqartanngikkallartinneqarsimannginnera.

Takuss. 4. Nammineq akiliutissap atorunnaarsinneqarnera.

Isertitat	Sipaarut (kr.)
0-130.000	0
130.000-180.000	3.154
180.000-280.000	6.308
over 280.000	9.462

Tigusiffik: Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik

Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinermit Naalakkersuisup akissuteqaataani 1. maj 2014-meersumi issuaaneq ataani allassimasoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq:

Tamakku tamaasa katillugit eqqoriarneqarsinnaavoq, kommunit aaqqissuussinermit aningaasartuutigisartagaannut sanilliutissagaanni, nammineerluni akiliutigineqartartut taakkunanga ikinneralaararsuusartut.

Utoqqalinermi pensionisialinnut maanna amerlilartuinnartunut tamanut angerlarsimaffimmi akeqangitsumik ikiorteqartitsinissaq neqeroorutigineqartalissagaluarpas tamanna qanoq akeqassanersoq kisitsisitigut saqqummiunneqartutigut takussutissinneqarpoq, tamannali inaarutaasumik naatsorsuinerunani.

Angerlarsimaffimmi ikiorteqarnissamat nammineq akiliuteqarnerup annikitsuaraaneranut aammalu aqutsinikkut aningaasartuutit kommunit isertitaannut naleqqiullugit annertunerujussuunerannut innersuussilluni, ullumikkut aaqjissuussinermi aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu nammineq akiliuteqarnerup peerneqarnissaa imminut akilersinnaanerussaaq.

Angerlarsimaffimmi ikiorsiisarneq pillugu maleruagassat kommuninit aqunneqarput. Kommunimi inuit inoqutigiillu sorliit angerlarsimaffimmi ikiorneqarsinnaallutillu qanoq annertutigisumik ikiorneqarsinnaanersut angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 32, 26. juli 1994-imeersumi aalajangersakkat tunngavigalugit kommunit nalilertarpaat.

Angerlarsimaffimmi ikiorteqarnissap annertussusissaa kommuninit ataasiakkaanit nalilerneqartarmat kommunit suliaasaqarfimmik ingerlatsinerat malunnaatilimmik aamma assigiinngissuteqartarpoq.

Utoqqarnut allanullu immikkut pisariaqartitsisunut ineqarnikkut isumassuinikkullu neqeroorutit kommunini assigiinnginnerat taamatut assigiinngissuteqartoqarneranut ilaatigut nassuiaataasinnaavoq. Kommunini ataasiakkaani paaqqutarisariallit utoqqaalluunniit illuini inissat neqeroorutigineqartut amerlineqarpata kommunit taakku angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut neqeroorutissaat kommunit allat, utoqqalinermi pensionisialinnik namminneq illuminni najugalinnik amerlanernik innuttaqartut, neqeroorutigisartagaannit allaanerussapput. Tassami kommunit angerlarsimaffimmi ikiorteqarnissamik neqeroorutaat utoqqaat namminneq illuminni najugalit amerlasuut angerlarsimaffimmini sapinngisamik sivisunerpaamik najugaqaannarnissamat periarfissaannut aalajangiisuulluinnarsinnaammata.

Akileraarneq Atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaani oqaatigineqarpoq angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinermut ataatsimut aningaasartuutit aammalu innuttaasunut ataasiakkaanut 64-it sinnerlugit ukiulinnut angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinermut aningaasartuutit Qaasuitsup Kommuniani amerlanerpaajusut.

Kommunini ataasiakkaani angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarneq pillugu paasissutissat immikkoortitaarnerusut kissaatigineqarpata Akileraarneq Atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaani 2011-mi martsimeersumi imm. 5.3.4 ataatsimut isigalugu innersuussutigineqassaaq.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai**Siunnersuummut UPA2014/29-imut (UKA2013/29):****Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumumeersut Atassummeersullu ima oqaaseqaateqarput:**

Siunnersuummi naalackersuinikkut anguniakkat piviusunngortinneqarnissaasa sulissutigineqarnissaat pillugu kissaatigineqartoq Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaatigut naammassineqarpoq. Matumani isumaginninnermut tunngasuni annertuumik iluarsartuussilluni suliaqarneq eqqarsaatigalugu. Utoqqaat sapinngisamik sivisunerpaamik suliinnarnissaminut aningaasaqarnikkut kajumissaaserneqarnissaat ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit nalinginnaasumik kissaatigineqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaat Inatsisartunit akuersissutigineqassasoq ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut siuliani taaneqartut inassutigaat.**Tamatuma kingunerisaanik amerlanerussuteqartut pineqartut UPA 2014/29-imut siunnersuut itigartitsissutigineqassasoq inassutigaat.****Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Inuit Ataqtiginneersut ima oqaaseqaateqarput:**

Siunnersuummut utoqqalinersialinnut aningaasaqarnikkut inissisimalluartunut illuinnaasiortumik iluaqutissiisussamut Inuit Ataqtigiit tapersiisinnaangillat. Utoqqalinersiat isumaginninnermullu tunngasut pillugit iluarsartuusseqqinnerusinnaasut aqcutigalugit siullermik pingaartumillu sanngiinnerusut siunnerfilimmik sapinngisamik pitsaanerpaamik tapersorneqarnissaannik siunertaqassapput. Isumaginninnermi tunniunneqartartut annikillartortinneqarnissaannut imaluunniit imminut pilersorsinnaaleriartuaarneq naaportorlugu peerneqariartuaarneqarnissaannut partii tapersersuisuuvoq. Utoqqaat sapinngisamik sivisunerpaamik suliffeqarnissaat aammalu tamanna piviusunngortinneqarsinnaangorlugu isumaginninneq suliffeqarnerlu ilusilersorneqassasut Inuit Ataqtigiit kissaatigaat.

Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaat imminermi naalackersuinikkut isummorsormik imaqqanngilaq aammalu Naalackersuisut isumaginninnikkut iluarsartuusseqqinnerat, iluarsartuusseqqinneq qanoq ilusilersorneqassanersoq qanorlu tunngaveqartinneqassanersoq Naalackersuisut kisimik ilisimavaat.

Inuit Ataqtigiilli iluarsartuusseqqinnermut pisortanit ikiorsiissutit sanngiinnerusunut iluaqutaanissaannik qulakkeerinnittussamut pitsaasumik peqataarusupput. Tamatuma

6. maj 2014

UPA 2014/29 aamma UPA 2014/32
(UKA2013/29 aamma UKA2013/32)

peqatigisaanik suliffeqaannarnissap pilerinartuunissaa isumaginninnikkut
oqimaatigiissaakkamik iluarsartuussinikkut qulakkeerneqarsinnaappat tamanna pitsaasutut
Inuit Ataqtigiit aamma isigissavaat.

**Tamanna tunngavigalugu siunnersuut allannguutissatullu siunnersuut
ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut siuliani taaneqartut itigartitsissutigineqassat
inassutigaa.**

Siunnersuummut UPA2014/32-mut (UKA2013/32):

Angerlarsimaffimmi ikiorteqartarneq pillugu kommunimi periutsip atorneqartup
sukumiinerusumik misissorneqarnissaa ataatsimiititaliap isumaqatigiittup tapersersorpaa.
Matumani pisariaqartitsisut tamarmik angerlarsimaffimmi ikiorteqarnissamut
pisariaqartitsineq naapertorlugu periarfissinneqarnissaat aammalu aningaasaqarniarnermik
pissuteqartumik kinaassusersiunngitsumik tunngaveqarluni angerlarsimaffimmi
ikiorteqarnissamut mattussisoqannginnissaa siunertaralugu.

Naalakkersuisulli allannguutissatut siunnersuutaanni siunnersuutit assigiinngitsut marluk
akuleriissinneqarmata; tamatumanilu allannguutissatut siunnersuutip immikkoortua siulleq
utoqqalinerimi pensionisianut attuumassuteqartoq ataatsimiititaliami
isumaqatigiiffiunngimmat; ataatsimiititaliap nammineq allannguutissatut siunnersuummik
ataatsimoortitsilersumik saqqummiussinissaa pisariaqarpoq.

Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaa.

Angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsineq pillugu siunnersuummut atatillugu
isumaqatigiittoqarnissaa siunertaralugu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaannut
allannguutissatut siunnersuut imaattoq ataatsimiititaliamit nassiunneqarpoq:

**Naalakkersuisut isumaginninnerup iluani iluarsartuussinerannut angerlarsimaffimmi
ikiorteqarnermut nammineq akiliuteqartarnerup peerneqarnissaata
ilanngunneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
Angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinermi minnerpaamik iluserititassat
minnerpaaffissaannik aalajangersaanissamut pisariaqartitsisoqarsinnaanersoq
Naalakersuisut iluarsartuusseqqinnermut tassunga qulaajarlugulu isumaliutigissavaat.**

**Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup nammineq allannguutissatut siunnersuutini
akuerineqassasoq inassutigaa.**

6. maj 2014

UPA 2014/29 aamma UPA 2014/32
(UKA2013/29 aamma UKA2013/32)

Tamatuma kingunerisaanik siunnersuut UPA 2014/32 aammalu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat itigartinneqassasut ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasunut paasinnilluni ataatsimiititaliap isumaliutissiissutit aappasaaniigassanngortippai.

Lars P. Mathæussen,
Siulittaasoq

Knud Kristiansen

Karl-Kristian Kruse

Anders Olsen

Mimi Karlsen

Agathe Fontain

Juliane Henningsen